

Kortere anmeldelser

ALMINDELIG HISTORIE

Spor – arkiver og historie. Afhandlinger tilegnet Niels Petersen på 65-årsdagen den 23. august 1987. Red. af KAREN HJORTH m.fl. Studier og kilder 4. Rigsarkivet, G.E.C. Gad, 1987. 390 s. 244 kr.

Spor – arkiver og historie er et festskrift tilegnet Niels Petersen, arkivar i Rigsarkivet, på hans 65-årsdag. Kolleger fra danske og nordiske arkiver bidrager med afhandlinger, der omhandler emner indenfor arkivistik, administrationshistorie og »almindelig« historie, i alt 28 afhandlinger. Pladshensyn umuliggør en nærmere omtale af de enkelte bidrag, en kort præsentation af indholdet må træde i stedet. Inden for området arkivistik er det forholdet til arkivskaberne, til forvaltningen, der behandles fyldigst. Det er emner som arkivernes opgaver vedrørende anvendelsen af edb, vedrørende kassationsprincipper og vedrørende planlægningen af institutionernes journaliserings-, arkiverings- og kassationssystemer. I andre afhandlinger redegøres for særlige arkivfonde som for eks. arkiverne fra de danske repræsentationer i udlandet, Rigsarkivets Håndskriftsamling og prøjsiske (sønderjyske) lokalarkiver 1867–1920. Også Rigsarkivets historie behandles i to afhandlinger, den ene dækker perioden 1966 og fremefter, den anden 1848–82. Inden for administrationshistorien spænder afhandlingerne fra kildekritiske notitser til kancelliets brevbøger i 1640'erne over Christian V's matrikel, kommissionerne for rådstuen 1690–1705, amtmandsudnævnelser i begyndelsen af det 19. århundrede, bureaukratiseringen af Københavns magistrat i samme periode og provsternes kirkevisitatser i det 19. århundrede til Benkommissionen af 1909, der i Albertiskandalens kølvand skulle kigge nærmere på embedsmændenes bierhverv, og videre til den statslige styring af dansk internationalt hjælpearbejde 1945–48. Endvidere er der afhandlinger om vaccinationskommissionens rolle for befolkningsstatistikken i begyndelsen af sidste århundrede, om kvinders ansættelse i statsemployer, om oprettelsen af Statens Udvandrerkontor og om det britisk-indiske embedsmandskorps i dette århundrede. Inden for emnet almindelig historie er der bidrag om Georg Brandes, om en trykkefrihedssag fra 1841, om Christian VIII og Island, om borgernes støtte til enevælden gennem en frivillig afbetaling af statsgælden og om kvinders adgang til universitetet. Festskriftet indledes med en karakteristik af Niels Petersen som lærer for en hel generation af arkivarer og afsluttes med en bibliografi.

Birgit Bjerre Jensen